

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΣΥΗ

Ἡ ἔργωδης ζωὴ τοῦ συγγραφέως τοῦ «Περιπλανωμένου Ἰουδαίου». Οἱ καυγάδες του με τοὺς Ἰησοῦιτας. Ἡ τραγικὴ συνέπεια μιᾶς ἀκαταλόγητης ζωῆς. Μιὰ παράδεξη ἀρρώστεια. Ὁ Σὺη δὲν θέλει νὰ τὸν κάνουν ἐγγχειρισί. Ἐμπιστεύεται στὴ μητέρα Φύσι. Ἡ ἀνάρρωσις του. Τὸ μοιραῖο. Τὸ κρεβάτι τῆς ἀγωνίας. Ὁ θάνατός του. Ἐδηλητηριάστηκε ἀπὸ τοὺς Ἰησοῦιτας ;... κτλ.

Εὐγένιος Σὺη, ὁ γνωστός Γάλλος μυθιστοριογράφος τοῦ περασμένου αἰῶνος, ἦταν ἓνας ἀπ' τοὺς συγγραφεῖς ποὺ εἶχαν θλιβερό τέλος, ὅπως ὁ Μωπασσάν, ὁ Μπουντελαίρ, ὁ Οὐάιλντ. Θάλεγε κανεὶς ὅτι ὁ θάνατός του ὑπῆρξε φυσικὴ συνέπεια τῆς πολυκύματης καὶ ἀτακτης ζωῆς του.

Ὁ Σὺη ἐπέρασε μιὰ ζωὴ ἀπ' ἑνὸς ταραχώδη, ἐξ αἰτίας τῶν διαρκῶν καυγάδων ποὺ εἶχε με τοὺς Ἰησοῦιτας, τοὺς ὁποῖους καυτηριοῦσε ἀλύπητα στὰ ἔργα του, καὶ ἀπ' ἑτέρου ἐξ αἰτίας τῶν τραγικῶν διασκεδάσεων καὶ τῶν καταληκτικῶν κατασχέσεων τῆς ἀποψῆς ἔκανε.

Δὲν ἔβαζε κανένα ὄριο στὰ γλῆντα του. Μάτια μερικὸι φίλοι τοῦ ποὺ τὸν ἀγαλοῦσαν πραγματικά, τὸν συνεβοῦλεναν καὶ τὸν παρακαλοῦσαν νὰ διακόψῃ ἐπὶ τέλος τὴν ἐκδοτὴ αὐτῆς ζωῆς ποὺ τοῦ ὑπέσπατε τὴν ὑγεία. Ὁ Σὺη δὲν ἔννοοῦσε ν' ἀκούσῃ τίποτε.

Σὺν μιᾷ προειδοποίησιν τῆς Μοίρας, γιὰ τὸ θλιβερό τέλος ποὺ τοῦ ἐπεφύλασσε, ἦταν καὶ ἡ ἀλόκοτη ἀρρώστεια ποὺ τοῦ ἐξεδηλώθη τὸ στόμα, τὸν καιρὸ ποὺ βρισκόταν στὴ Σαβοΐα.

Ξαφνικὰ μιὰ μέρα, ἀρκετοὺς μῆνες πρὸ τοῦ θανάτου του, ὁ Σὺη αἰσθάνθηκε νὰ πρὶζεται ἡ γλῶσσα του. Ἀμελῆς ὅμως καθὼς ἦταν, δὲν ἔδωσε μεγάλη σημασία στὸ πρᾶγμα. Ἀλλὰ ὅσο περνοῦσαν ἡ μέρες, τόσο ἡ γλῶσσα του πρὶζόταν περισσότερο. Κατάντησε, τέλος, νὰ μὴ μπορῇ σχεδὸν οὔτε νὰ μιλήσῃ, οὔτε νὰ φάῃ.

Τότε, πρὸς τὴν ἀκατανίκητη ἀντιλάβεια ποὺ εἶχε στὰ φάρμακα καὶ στὶς ἰατρικὲς συμβουλῆς, ἀναγκάστηκε νὰ καταφύγῃ στὸ φίλο του γιατρό Μπουβιέ, ὁ ὁποῖος ἔμεινε ἐπίσης στὴ Σαβοΐα, σὲ μιὰ γειτονικὴ κομιόπολι. Ὁ δόκτωρ Μπουβιέ, ἀφοῦ τὸν ἐξήτασε, διεπίστωσε ὅτι ἔπασχε ἀπὸ ὑπερτροφία τῆς γλῶσσης.

— Εἶνε, εἶπε στὸ Σὺη, μιὰ ἀρρώστεια πολὺ ἐπιρροή, γιατί μπορεῖ νὰ χεῖ ἐπιλοκῆς δυσάρεστες.

— Καὶ τί θὰ κάνουμε; ρώτησε ἀνήσυχος ὁ Σὺη.

— Πρέπει νὰ συμβουλευθῆς, φίλε μου, ἐναν χειρουργοῦ.

Ἐξάλεσαν τότε τὸν δόκτωρα Ἰενοσούλ, ποὺ ἦταν ἓνας ἀπ' τοὺς διασημότερους χειρουργοὺς τῆς ἐποχῆς καὶ φίλος τοῦ συγγραφέως. Ὅταν ἐξήτασε τὸν Σὺη ὁ Ἰενοσούλ, ἐδήλωσε καὶ αὐτὸς ὅτι ἡ ἀρρώστεια του ἦταν σοβαρὴ καὶ ἐπικίνδυνη, καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἀμέσως ἐγγχειρῆσις.

— Ἐγγχειρῆσις; ρώτησε ἀνήσυχος ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Περιπλανωμένου Ἰουδαίου». Γιὰ ἐξηγήσέ μου καλύτερα, γιατρέ, γιατί δὲν καταλαβαίνω καλά, τί ἔννοεῖτε ὅταν λέτε «πρέπει νὰ γίνῃ ἐγγχειρῆσις»;

— Νά... Ὁ ἀνοῖξουμε τὴ γλῶσσα σας καὶ θὰ βγάλουμε αὐτὰ ποὺ προκαλοῦν τὴν ὑπερτροφία, ἀπάντησε ὁ γιατρός.

— Τί λές, γιατρέ μου; Τρελλάθηκαν! φώναξε ὁ συγγραφεὺς.

— Εἶνε ἀνάγκη ἀπόλυτη νὰ γίνῃ αὐτό, φίλε μου.

— Ἀδύνατον. Τὴν καυμένη τὴ γλῶσσα μου! Θέλετε νὰ τὴν κόψετε;... Τί θὰ γίνω ἐγὼ ἔπειτα με κομμένη γλῶσσα;

— Ἄν δὲν γίνῃ ἡ ἐγγχειρῆσις, δήλωσε τότε σοβαρὰ ὁ Ἰενοσούλ, ὑπάρχει κίνδυνος νὰ παρουσιασθοῦν ἐπιλοκῆς ἀκόμη πιὸ σοβαρῆς καὶ νὰ κινδυνεύῃ ἡ ζωὴ σας.

— Ἀφῆστέ τα αὐτὰ, γιατρέ, εἶπε ὁ Σὺη. Ἀρχίζω νὰ πιστεῦω ὅτι εἶσαι βλαμμένος ἀπ' τοὺς Ἰησοῦιτες νὰ μοὺ κοουσουρεύῃς τὴ γλῶσσα, ποὺ τόσο τὴν ἐχθροῦνται καὶ τὴ φοβοῦνται, αὐτοὶ οἱ ἄθλιοι... Ὅχι, ὄχι, δὲν θέλω νὰ ἐγγχειριστώ...

Καὶ πράγματι ὁ Σὺη δὲν δέχτηκε νὰ τὸν ἐγγχειροῦσαν.

Κάθε φορά μάλιστα ποὺ οἱ δύο γιατροὶ καὶ οἱ φίλοι του προσπαλοῦσαν νὰ τὸν μεταπεισοῦν, τοὺς ἀποκρινόταν:

— Προτιμῶ νὰ ἐμπιστευθῶ τῇ ζωῇ μου καὶ τὴν ὑγεία μου στὴ μητέρα Φύσι, παρὰ στὸ ἱατρικὸ νυστέρι. Ἄν ἡ Φύσις θέλει νὰ πεθάνω ἢ νὰ ζήσω ἀρρωστος καὶ σακάτης, τόσο τὸ χειρότερο γιὰ μένα.

Θὰ ὑποκύψω στὴ θέλησί της.

Ἔτσι, ὁ ἀτυχὴς συγγραφεὺς ἀφέθηκε στὴν τύχη του. Καὶ γιὰ μιὰ στιγμή τὰ πράγματα φάνηκαν νὰ τὸν δικαιώνουν. Σὲ λίγες μέρες, σιγά-σιγά, ἡ κατάστασις του ἄρχισε νὰ καλύτερῆ καὶ ἡ γλῶσσα του νὰ ξεπρὶζεται, ὥσπου στὸ τέλος ἐξαιλεψήθηκε ἐντελῶς ἡ ὑπερτροφία καὶ ἔγινε καλά. Μποροῦσε πλέον νὰ τρώῃ καὶ νὰ μιλήῃ ἐλεύθερα, ὅπως καὶ πρὶν.

Τότε ἄρχισε νὰ κοροϊδεύῃ τὸν δόκτωρα Μπουβιέ καὶ τοὺς φίλους του γιὰ τὶς ἀνησυχίες των. Ἔστειλε μάλιστα ἓνα γράμμα στὸν δόκτωρα Ἰενοσούλ, διὰ τοῦ ὁποῖου μετὰ πολλῶν εἰρωνικῶν φράσεων τοῦ ἀνήγγελλε ὅτι «ἡ μητέρα Φύσις τὸν εἶχε θεραπεύσει καὶ εἶχε γλυτώσει τὴ γλῶσσα του ἀπ' τὸ νυστέρι του».

Δὲν πρόφτασε ὅμως νὰ χαρῆ τὴν ὑγεία του γιὰ πολὺν καιρὸ.

Ἐνα Κυριακάτικο πρωῖ, τὸν Αὐγουστο τοῦ 1857, βγήκε νὰ κἀν τὸν συνηθισμένο του περίπατο ἐξω ἀπ' τὴν κομιόπολι Λά Τοῦρ τῆς Σαβοΐας, ὅπου ἐξακολουθοῦσε νὰ μένῃ.

Στὸ γυρισμὸ του πέρασε ἀπ' τὴν κεντρικὴ πλατεία τῆς κομιόπολεως, ποὺ ἦταν γεμάτη ἀπὸ χωρικοὺς ντυμένους μετὰ τὸ γιορτινὸ τους.

Οἱ κάτωκοι τῆς Λά Τοῦρ ποὺ τὸν ἀγατοῦσαν καὶ τὸν ἐχτιμοῦσαν ὑπερβολικά, μόλις τὸν ἀντίκρισαν, τὸν τριγύρισαν καὶ ἄρχισαν νὰ τὸν ζητωκραυγάζουν μ' ἐνθουσιασμό.

Ἡ ἐκδήλωσις αὐτὴ τοῦ πλήθους ἦταν ἡ ὑστάτη ἱκανοποίησις καὶ εὐχαρίστησις ποὺ δοκίμασε ὁ Σὺη στὴ ζωὴ του. Ἀπάντησε μετὰ συγκινήσει στὶς ζητωκραυγῆς καὶ τὶς ἐπευφημῆς τῶν χωρικῶν καὶ συνέχισε τὸν δρόμο του. Ὅταν ἔφτασε στὸ σπίτι του, τὸν ἔπιασε δυνατὸ ῥίγος καὶ πυρετὸς καὶ ἀναγκάστηκε νὰ πλαγιᾶσῃ.

Ἀπ' τὴ στιγμή αὐτῆ ἔμεινε καρφωμένος στὸ κρεβάτι ὡς τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου του.

Τὸ πρωῖ τῆς ἐπομένης ὁ ἀσθενὴς ἔπεσε σὲ ἀρρωσία. Ὁ γιατρός ποὺ πῆγε νὰ τὸν ἰδῆ, διεπίστωσε ὅτι εἶχε προσβληθῆ ἀπὸ ἡπλιηγία.

Ὁ Εὐγένιος Σὺη ἦταν πειὰ καταδικασμένος ἀπ' τὴ Μοίρα. Δὲν ἀνεγνώριζε οὔτε τὸν γιατρό, οὔτε κανένα ἄλλον ἀπ' τοὺς φίλους καὶ γνωρίμους του ποὺ πῆγαν νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν. Καὶ οὔτε ἀνοῖξε πειὰ τὸ στόμα του.

Ὅσοι τὸν ἀντίκριζαν καρφωμένο στὸ κρεβάτι, ἐδάκρυζαν. Ἐμεινε διαρκῶς ἀκίνητος. Ὅλο τὸ δεξιὸ μέρος τοῦ σώματός του, τὸ δεξιὸ χεῖρ καὶ τὸ δεξιὸ πόδι του εἶχαν παραλύσει. Τὸ πρόσωπό του εἶχε πάρει τὸ κατάχλωμο χροῖμα ποὺ ἔχουν τὰ πρόσωπα τῶν νεκρῶν. Τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ ἐφάνερον ὅτι ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς ἐξακολουθοῦσε νὰ ζῆ ἀκόμα, ἦσαν τὰ μάτια του ποὺ ἔμειναν ὀλόκοιτα, φοικωδῶς γυαλιστερά, ἐντελῶς ἀκίνητα καὶ χωρὶς καμμίαν ἀπόλυτως ἐκφρασί. Κι' αὐτὴ ἀκίνη ἡ ἀναπνοὴ του ἦταν τόσο σιγανὴ καὶ τόσο ἀραιά, ὥστε ἔπρεπε νὰ πάῃ κανεὶς πολὺ κοντὰ του καὶ νὰ προσέξῃ καλά γιὰ νὰ καταλάβῃ ὅτι ἐξακολουθοῦσε ἀκόμη ν' ἀναπνέῃ.

Ἡ ἐπιθανάτιος ἀγωνία του κράτησε τριαντατρῆς ὀλόκληρες ὥρες. Σ' ὄλο τὸ διάστημα

αὐτὸ Εὐγένιος Σὺη δὲν εἶδει τὸ παραμικρὸ σημάδι ζωῆς, δὲν ἀνεγνώρισε κανένα καὶ δὲν ἐπρόφερε οὔτε μιὰ λέξη.

Τὸ ἀπόγευμα, τέλος, τῆς τρίτης ἡμέρας ὁ ἀρρωστος ξεψύχησε, χωρὶς κανεὶς ἀπὸ τοὺς στενοὺς φίλους ποὺ τὸν παρόσταν νὰ μᾶθῃ τὶς τελευταῖες σκέψεις καὶ θελήσεις του.

Ἐβαλσάμωσαν τὸ πτώμα του, τὸ ἔβαλαν μέσα σ' ἓνα μετἀλλينو φέρετρο καὶ τὸν ἔθαψαν στὸ ἰδιαιτέρου τμήμα τοῦ νεκροταφείου, τὸ προορισμένο γιὰ τοὺς ἀθρήσκους, κάτω ἀπὸ ἓνα δέντρο, χωρὶς οὔτε σταυρὸ, οὔτε καν ἐπιτύμβιο ἐπιγραφή. Καὶ μόνο ἀργότερα ἐχάραξαν τὸ ὄνομα τὸ πάνω στὴν πλάκα τοῦ τάφου του.

Μόλις ἐγνώσθη στὸ Παρίσι ὁ θάνατος τοῦ Σὺη, οἱ φίλοι καὶ οἱ θαυμασταὶ του ἀναστατάθηκαν. Ἄν καὶ εἶχε βεβαιωθῆ ἱατρικῶς ὅτι ὁ θάνατός του ἦταν φυσικός, οἱ φίλοι του δὲν ἔννοοῦσαν νὰ τὸ παραδεχτοῦν. Ὑποψιάστηκαν ὅτι εἶχε δηλητηριασθῆ. Καὶ ἡ ὑπόψια αὐτὴ δὲν ἦταν ἐντελῶς ἀβάσιμη, γιατί ὅλοι ἤξεραν ὅτι ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Περιπλανωμένου Ἰουδαίου» εἶχε ἀμέτρητους ἐχθροὺς καὶ ἰδίως τοὺς Ἰησοῦιτας.

Λίγες βδομάδες μετὰ τὸν θάνατο τοῦ συγγραφέως, ὁ φίλος του Ρασπάξ ἐδημοσίευσε ἓνα ἀρθρο, τὸ ὁποῖο ἐπροκάλεσε μεγάλο θόρυβο καὶ στὸ ὄποιο,

Ὁ Εὐγένιος Σὺη.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΦΥΛΛΟ

Πῶς γιορτάζονται ἄλλοῦ ἢ Ἀπόκριες.

Τὰ ὑπαίθρια Ἀποκριάτικα θέατρα.

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΕΣ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΛΛΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ

Η πολιορκία της Κερκύρας απ' τους Ρωσσοτούρκους. Το κατόρθωμα του μικρού Κερκυραίου. Ο ένθουσιασμός των Γάλλων. Ο μικρός ήρωας υπό την προστασίαν του Γάλλου στρατηγού Σαβό. Η κατάταξις του στο στρατό. Στη Γαλλία. Αι πρόοδοι του. Μετά την άπελευθέρωσι της Ελλάδος. Με τον Καποδίστρια στο Ναύπλιο. Η μεγάλης υπηρεσίας του Βούλγαρη στην πατρίδα του. Μαθητής του Δαβίδ. Οι καλλιτεχνικοί του πίνακες. Η διαθήκη του, κτλ.

Ο έτος 1799, όταν η Κέρκυρα έπολιορκείτο από τον Ρωσοτουρκικό στόλο, μα Ρωσική βόμβα έπεσε κοντά στο στενό δρομάκι του θεάτρου της πόλεως και θα προκαλούσε άναμφιβόλως μεγάλες καταστροφές, άν δεν έτύχαινε εκεί ένας νεαρός Κερκυραίος, ο οποίος με άπίστευτη ψυχραμία έσκυψε, έβγαλε το φυτίλι της βόμβας κ' έμπότισε έτσι την έκρηξι της. Το θάρρος και η τόλμη του νέου αυτού, δεν έσωσε μόνο τους συμπατριώτες του, αλλά και ένα σώμα Γάλλων στρατιωτών της Κατοχής που περνούσαν από το μέρος αυτό, μεταφέροντας πολεμικό όπλα.

Ο Γάλλος λοχαγός που ήταν επί κεφαλής του σώματος, ένθουσιασθηκε από την ήρωική πράξι του νεαρού Κερκυραίου, τον άρπασε στην άγκαλιά του και τον πήρε μαζί του στο φρούριο, όπου τον παρουσίασε στο στρατηγό Σαβό, στον όποιο δηγήθηκε τί συνέβη. Ο στρατηγός έμεινε κ' αυτός κατάπληκτος για το κατόρθωμα του νέου και τον ανέλαβε από την ήμερα αυτή υπό την προστασία του. Κι' έπειδή ο μικρός Κερκυραίος ήταν φτωχός, τον κατέταξε στο Γαλλικό στρατό.

Ο νεαρός Κερκυραίος ήρωας όνομαζόταν Σταμάτιος Βούλγαρης και καταγόταν από μια ταπεινή οικογένεια του χωριού 'Αναπλάδων. Όταν λοιπόν άργότερα η Κέρκυρα παραδόθηκε στους Ρωσοτούρκους κ' οι Γάλλοι άνεχώρησαν για την πατρίδα τους, ο Βούλγαρης τους ακολουθήσε.

Στη Γαλλία όπου πήγε, ο προστατής του στρατηγός Σαβό τον ένέγραψε στη Στρατιωτική Σχολή, απ' όπου βγήκε με τον βαθμό του άνθυπολοχαγού. Υπερήχθησε κατόπιν άρκετά χρόνια στο στρατό και κατόρθωσε με την ενεργητικότητα και την ικανότητά του να φτάσει μέχρι του βαθμού του λοχαγού.

Όταν στα 1827 έλευθερώθηκε το μεγαλύτερο μέρος της χώρας μας και εξέλεξε Κυβερνήτης της ο Καποδίστριας, μεταξύ των συμπατριωτών του, οι όποιοι βρισκόντουσαν στο έξωτερικό και τους όποιους θεωρούσε ώφέλιμους για τον τόπο, ήταν και ο Σταμάτιος Βούλγαρης, τον όποιο κάλεσε ναρθή στην Ελλάδα.

Ο Βούλγαρης, φιλόπατρις όπως ήταν, δέχθηκε με χαρά την πρόσκλησι του Κυβερνήτου και, αφού πήρε άδεια από τη Γαλλική Κυβέρνησι, έπηγε και τον συνάντησε, πριν κατέβη στην Ελλάδα, στην 'Αγκώνα της 'Ιταλίας. Προσετέθη τότε στη μικρή του συνοδεία και κατέβηκε μαζί του στην έλευθερωμένη πατρίδα, κατά τα Χριστούγεννα του ίδιου χρόνου.

μεταξύ άλλων, έγραψε και τα έξης:

"Έχουμε την πεποίθησι ότι δεν χρειάζονται ούτε πολύπλοκες έρευνες κ' ανακρίσεις, ούτε νεκροψίες για ν' αποδειχθί ότι ο Εγγένιος Σύν έδηλητηριάστηκε απ' τους έχθρους του. Τον έπίτιον άρσενικό, αυτό εινε βέβαιο, και οι δολοφόνοι πρέπει να τιμωρηθούν".

Και άλλοι όμως φίλοι και θάνασταί του Σύν έδημοσίευσαν άνάλογα άρθρα. Κάποιος απ' αυτούς μάλιστα εξέδωσε άνωνύμως έναν όλοκληρο τόμο, στον όποιο ύποστηρίζει ότι ο διάσημος συγγραφέας δολοφονήθηκε από όργανα των 'Ιησουϊτών.

Ποιά εινε σχετικώς ή άλληθια; Αυτό έμεινε πάντα μυστήριο σκοτεινό κ' άξεδιάλυτο.

Ο Καποδίστριας, φτάνοντας στο Ναύπλιο, προσπάθησε να συμβιάσει τα διαμαχόμενα μέρη των πολιτικών και άγωνιστών κ' έφυγε κατόπιν για την Αίγινα, άφίνοντας τον Βούλγαρη στη μικρή πρωτεύουσα της έλευθερωθείσης Ελλάδος, με την έντολή να έργασθί συντόμως για τον έξωραισμό της. Πρέπει να σημειωθί ότι το Ναύπλιο ήταν σχεδόν άκατοίκητο εκείνη την εποχή, γεμάτο δηλαδή έρειπια και έλη που δηλητηρίαζαν την ατμόσφαιρα.

Ο Βούλγαρης, θέλοντας να φανή άντάξιος των προσδοκιών του Κυβερνήτου, έτοιμασε ένα σχέδιο σχετικό με την άνοικοδόμησι του Ναυπλίου και το έστειλε στον Καποδίστρια. Ο Κυβερνήτης το έμελέτησε, έμεινε άπολύτως εύχαριστημένος κ' έγραψε στο Βούλγαρη: "Σας εύχαριστώ διά το ώραιον σχέδιον του Ναυπλίου. Έγνώρινω δε και τα όνόματα, τα όποια έδώκατε εις τας πλατείας και εις τας όδους. Σας επιτρέπω άκόμη να όνομάσετε και τας άλλας όδους και να χρησιμοποιήσετε δι' αυτάς — ως ήδη έπραξατε — όνόματα άγωνιστών, διότι μόνον έτσι θα προσφέρωμεν δείγμα εύγνωμοσύνης εις τους γενναίους, οι όποιοι ήγωνιάθησαν υπέρ πατρίδος".

Ο Βούλγαρης, έχτος της ομοιομάς και άνοικοδομήσεως του Ναυπλίου, έφτιασε άνάλογα σχέδια για την Τριπολιτσά και την Πάτρα, τα όποια άνοικοδομήθηκε επί τη βάσει του σχεδίου του. Το σχέδιο του αυτό έδημοσιεύθηκε άργότερα στα 'Απομνημονεύματα του πρώτου Έλληνα άρχιτεκτονός.

Επί πλέον, ο Βούλγαρης έπεσιτάτησε στην άνεγερσι διαφόρων οικημάτων και στρατώνων και δίδεσσε από την καταστροφή πολλά λείψανα της άρχαίας τέχνης, τα όποια περισύνελε με ζήλο και ύπομονή. Αυτό του έργο εινε ώσαύτως και ένα σχέδιο για την πολιορκία της Ναυπάκτου, το όποιο έστειλε με σχετική έκθεση κατά τον 'Απρίλιο του 1829 στον στρατιωτικό άρχηγό της Στερεάς, Ελλάδας.

Ο Βούλγαρης κατά τη διάρκεια της παραμονής του στη Γαλλία, έφαιτουσε στο έργαστήριό του διάσημου ζωγράφου Δαβίδ. "Ετσι, έξασκήθηκε τελείως στη ζωγραφική κ' έφτιασε άρκετές αξιόλογες εικόνες, μεταξύ των όποιων αναφέρεται ίδίως μια με τον τίτλο «Ο Θεμιστοκλής». Ο πίνακας του αυτός εύρίσκετο άλλοτε άνηρητημένος στο Βουλευτήριο της Κερκύρας.

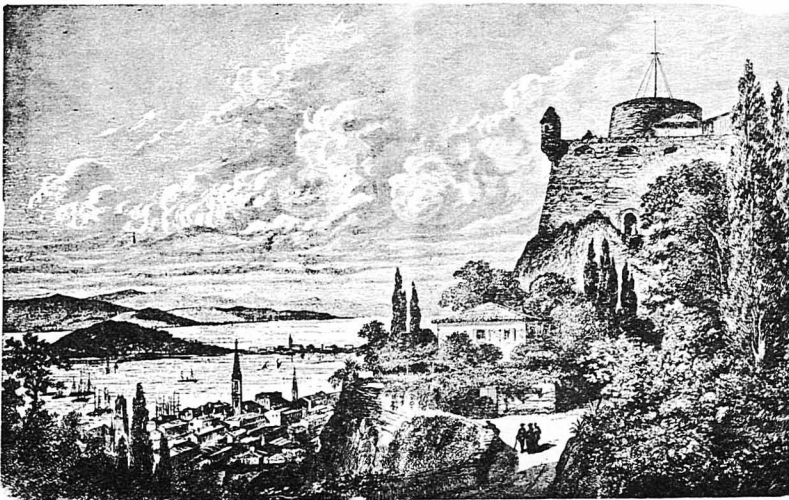
Ο Δαβίδ εκτιμούσε πολύ τον Έλληνα μαθητή του και διαρκώς τον ένεδάρουσε στις καλλιτεχνικές του ασχολίες.

Άρκετά χρόνια μετά την άφίξι του στην Ελλάδα, ο Βούλγαρης κατατάχθηκε στον ταχτικό στρατό με τον βαθμό του ταγματάρχου των έπιτελών.

Όστόσο, παρατήθηκε άρκετά νωρίς από τον στρατό κ' άποσύρθηκε στην Κέρκυρα, όπου και πέθανε στα 1842, σε ήλικία 68 ετών.

Όλιγον πρό του θανάτου του, ο Βούλγαρης συνέταξε τη διαθήκη του, διά της όποιας άφινε το ήμισυ στους οικείους του, τα παράρημά του στην οικογένεια Άήμα και την άλληλογραφία του σε κάποιον φίλο του. Τα χρήματα όμως που ειχε καταθέσει σε διάφορες ξένες Τράπεζες τα κληροδότησε σε φτωχούς Γάλλους, θέλοντας έτσι να δείξη την εύγνωμοσύνη του προς τη δεύτερη πατρίδα του, τη Γαλλία.

Το 1821, ο ζωγράφος Δαβίδ έστειλε στο Βούλγαρη ένα γράμμα, στο όποιο τουύγραφε και τα έξης: "Ποιός μπορεί να μη σας αγαπά και να μη σας θυμάται, του έγραφε ο μεγάλος Γάλλος καλλιτέχνης, άμα τύχη να σας γνωρίση μια φορά; Αν και ο χαρακτήρας του άνθρώπου εινε εμετάβλητος, έσεις παραμένετε πάντα πιστός στο ιδανικό σας. Έχετε ταλέντο, ειντε μετριόφρων και συντηρέχετε τους δυστυχημένους, να οι μεγαλύτεροι τίτλοι και τα λαμπρότερα έγκριμά σας...".

Η ΖΑΚΥΝΘΟΣ Η Κέρκυρα κατά το 1800. (Είκαν ξένου περιηγητού)

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΦΥΛΛΟ

«Η ΖΩΗ ΤΗΣ ΔΑΓΔΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ»

Άπό το περίφημο σύγγραμμα του Ντεμπί